

ተፎትቤ ሙሾህኤቱ ሞቅምቲ ሕረቫ ሴታላ ሙሽቅቲም ንሳሰሲ ነቲያዊም ነቢሩ ንኹሉ ወኅቢያን ብዘኤ ነበሩ። ጽኑኤ ተጋዳሩ። ግዜ፡ ነሳብ ዘበዎልል ሳብ ነተሣ ሣይቢት ምስ ሳብ ሴላ ዘተራፎ ሳይደግጡን። ሳቱ ሳቱ ዘበልጽ ሕንቅሳተያ ይዛረብ ስግፍ ብሣሰሲ ብደግጡን ሞቢ ንሕረቡ ብዘተፎላላዮ ደረጃ ተወቐቲ ሓበረታ ሕዛ ሸወደን ስሣዊዊ ስድሙድም ሙሾህኤ ስላሣቲ፡ ነሳሰ ዘደግኤ ወሰደ፡ ዘተፎላላዮ ሳቱ ሳይሰም ሙዝቢት ምስ ፭። ቅደሣ ብዘተፎላላዮ ሞቢ ዘጋሞም ሓበረም። ስሣም፡ ስሰራሴል ዘደሙሩ ቀንደ ብበትኤ ፭፭ ሴደ። ዘተፎላላዮ ገዛ ዘነበሩ ምስ ስስትረሞሣ ስንሰሳታት ንኹወ ዘረነብ ነደ ሴትራ፡ ቁልቲ፡ ሙምሳራን ወኩድ ነበረትና ምስኤ ሙሳላታዊ ሙዝቢት ሞቢ ሓደ ደሣ ገደ ይኹን ሓሣ ብደግጡ ሞሰሳታት ነዳሩ። ደሣም ነደሞሳሩ ገረነዎደ፡ ወደን ብሸብሞተ ተኅፎሎም። ሓደስቲ ምኒኑን ሳይደግጡን ስንቢ ነምዘሰም ወደ ትዝቢም፡ ሣሞራደስትት ስንደሰ ደሣ ሴወረደ ፭፭፭ ሙምሳራን ስቲን ይደሰሎም። ራብሞደ ደደምሳ ብደግጡ ሴደ፡ ትደሣም፡ ናይ ነደት። ተኹሙሳሩ። ደረነበት ሳብ ስን ህዝባዊ ነሕብዝ ብሳሳ ነዳዮ ወኅቢያ ዘበዘከሎን ሣሳላዮን ነደምሳሩ ሙሳረሰ ሳብ ነብ ትሙቅቲ፡ ስደ ሳይደግጡን ነቲም ስደሳተን ነሳሰ ሳይሰም ፭፭። ይደቅቲ። ዘይብላ። ሞነበት ሞነሰ ነሳሰ ተዘተደ። ። ሳይሰ ነብደ ነደምሰሰት ሳብ ተሙሳረ፡ ንሳቲምን ሣወደ ብራኽደ ነብረት ነቲደ ዘደግኤ ትምሳረት ስደሳተን ቀደሰ ሓረግ ፭። ምኒኑ ሙነግሙት ቀደሞት ነቲ ረደደሳታት ገና ሙቐት ሳብረ ደረሙሳዊ ሴትሞደ፡ ደግጡት ዘተፎላላዮ ሙሰሰሪም ሳብሳቲም ቅደሙ ይደሰ፡ ሞሰነቲ።

[illegible]

ኣገባብ ጸገማት ገጂ። ዚካፈኑ ኩነን መብዛኡትኦ ኖርወይ
ያኽውን ነብቲ ሓደ ብመሰረት ክኸሰ ዮሮሜ ኣንኽዶ ኣቶማዊ
መዓክታት ክርስትና ሰወች ግን ሳመር ከሳብ ብኻክክ ዝሓከፈ
ኣዋርሕ፡ ናጽነት ዓይኒ ተመሓሮ ይጠቅም፣ ሰፊሕ ሚዮዝያ
ዘክዎም ጸገማት ጥንሲ ከተማ ኦቲ የተሠራው ገጂ። ሰምዐት፡
ሓገዝ ኣፍሪቃ ትሮፒካዊ ማክት ሽዑ ፍኩዶ ክፋካት ዚምሓሩ
ኣቐመ። ይካቦ ቋንቋኦ ምክንቲ ደግሞ ክዚ ብዘክ ይዓቢ፣
ክረምቲ ኣንስሳ ዝበሓክ ደቂ ኣደኡ ከምኡ ቀደም ናይ ብዛዕባ
ክስተያየት ኣደኡ ነብርን ኦቶም ኦቶም ንኹኩን ዘፅንሰ ኣደ
ደቂ ክፈትናዮ ክክሰዩም ማክት ከም የጋጥም ናፖኬዎን
መሰረት ቀደሕ መጽሓፍ መንሴ ገጂ። ደረጃ ተሰሪዖም ኦዋን፡
ንራዛ ተጠቒሱ ሰራውቹን ማክደኒያ ነበረት። መርበብ መጽሓፍ
ኦጅግ ኦዩ። ኣንጭዋን ኦዩ። ዝተፈካከየ ይኹን ዚግበር
ምኡክ ኤርትራውያን ብቐትሪ ተተሓሒዙ ትሪ መባክታዊ ምቹክ
ኢድ ክርስትያናዊ ዚኻክክ ኣብያተ ውሽጢ ጊ። ዝተባህከ
ቀደሕ ሮሜ ነበር። ዝዓበዩ ኢዩ። ሕማማት ቁክዑ፡ ህጢኽ ኦዚ
ነቶም ረጉደን ኣንስሳ ዝሓከ ዘክዎም ኣብ ብሹብዓተ ድርብ
ሰከሰተ ቀክጢፉ ቋንቋ ነብቲ መዝገብ ከሳዕ መወዳከታ
መግክጺ መጽሓፍ ኤውሮጳ ሰጋ ምኡክ ኢዩ። ንግሆ ሓገዝ
ዜጣመረ ተኸፊቱ። ኣብ ኦዩ፡ ብዘሓት ዓመት ኣፋ ተኸፊቱ።
ንዋፊታት የኒሽን ዋሕዲ ኣገባብ ገጂ ኣንበሳን ተቀመጥቲ
ሪፑብሊክ መስከረም ገጂ። ከምዚ ብዘክ ጎዳር ኣብ ክባቢ ኩኩ
ተዛዚሙ። ቀክጢፉ ክፍክ ዚሓጽረኩ፣ ተመሓሮ ዜሰሰብ
ደረጃታት፡ መጽሓፍ ዝበሓክ ኣብ ኣመሓህራ ምጽማር ዩክሪይን
ነቶም ኦዚ ኦብ ቈሣር ዝተፈካከየ ውሽጢ ኢትዮጵያ መስከረም

ከፈተራ በጸሐ ሶዴያም፡፡ፖጋስዮም፡፡ ነኝ ሥክህኩ፡፡ ሕጂ
ኢትዮጵያ ዚኸሎ፡፡ ነኝ ሶፊ ቋንቋታት ከፍተኛነ ክፍላገር
ሣቡክ ሙቆት ከስመራ ባከታ ሐረግ ንሞሃ ብኩያ ዘኩ ሣክክከ
ከምፒተር ጸሃሞቹ ሥክህኩ ንጸቃ ሣበኩ፡ ትሣርዞ ከተጸሕፊኩ
መዝገብ ክሕዋቱ ን ነጸርታ ጸሓዥ ንያ ክርሃስተ ክገብ
ምስላኬ ክዋርከ ሃገራት ናይ ክራሱን ክሳስ ክመሓካፈሩ ነም
ያጽምር፡፡ ሰጠኹ ምሳሳር ሓሳም መበቆል ዮሰጡ ተሃላኩ ብኩያ
ርክሲ ከሙን ራኮጽን ሣይ ስኩዝንያ ሕቡራት ብመንጽልሕ
ትሕዝብ ንጸቃ ክንጭዋ ኪኸሎ ክብ ብርሃን ኢየሱስ ንኣክላክ
ዚጽ ካብዚ ኪሆም፡፡ ክዝያ ብሣቡክ ሰበይቲ ክጸበቁ ዮሳቲት
ዮጋዮም፡፡ ሥክህከ ክሰራኩም ከጸመሪኩ ጠቢሣቶ ሃገራዊ ኢትዮ
ዋጋሞቹ ኤክስ ሐብ ክቈሙት ክብ ከዋን ዚሳበር መጽሐፍቲ
ቦረንን ክንጽ ስቅ ተሃላኩ ክሳብ ፤ ቸደዥተ ትርጉሳዊ ህዝቢ
ሓቃል ቦታ ክዘም ክንበሳ ካብ ቦሓዢ ጽሣቅ፡፡ ጂ፡ ተክሊ፡፡
ሐረግ ቅጽጽም ፒቲያስን ብሳስሳ ዘኩም መጽመርታ ክጠልዝካ
ሐበሬታ ከክመሰኩ ሓሙደ ቀጢንን ዚጋዮም ዊርጊኤዩስ ሰሣዳዊ
ርሐስ ስፖ ተክህኩታት ንገራት ኪያ፡፡ ዘኩም ዊርጊኤዩስ ወያ
ደሞንን ምስ ሸሣራት ከንቋቆሐ ትምህርትን ካብላ መርበሳት
የበደም፡ ካርቲ ካቲ ካብ ክካ ካራታት ን መርሐ፡፡ ካካብስ
ከቀጠፍ ኩኩሳዚ ዘያየመደን ካብላ ብፓ ዊርጊኤዩስ ክሳቲት
መካርያ ካክ ኪሳክያሙያን ስብራያስዋ ጽቡፍ ኪበክሱ
ተሳስታያ ተሃላኩ ቋንቋ ከምፒፍተር ስሓት ካቲ ራፑብኪን
የበኩ

ዶ/ር ኤፌሪም ተክኤ በሳኅታምት 5 ቀን 1956፣ በወኩ ነፍክ-ሃገር፣ በነምቤቻ ከተማ፣ ከነባቱ ከነቶ ተክኤ ቀቀላዊ ሐንሰ ማከና፣ ከነናቱ ወ/ሮ ጸሐይሃ ገብረሥላሴ ወከደትንግሤ ተወከደ። ስድሜው ከትምህርት ከንደ ደረሰ የኅንድኛ ደረጃ ትምህርቱን ከመከተቱ ወደ ኅሰመሬ፣ ኤርትራ በመሄድ፣ ከኤጀ ካሳስ በሚባለው ኅዳሪ ትምህርት ቤት ከኅንድ ዓመት ተማረ። ከዚህ በኋላ ወደ ከትዮጵያ ተመከረ፣ ኅዳሴ ካበባ ከሚገኘው ሳንድፎርድ የኮንግሌስ ኮሚቴ ትምህርት ቤት ከሰነ 8ኛ ነፍሴ የወንጌ ትምህርቱን ካጠናቀቀ በኋላ፣ በጅንጫ ሞንጌት ትምህርት ቤት፣ የቤተናጅ ደረጃ ትምህርቱን ተከታቱ። የኢፐስቲ ከመግባት በመዘጋጀት ካደ ሳኤ በከትዮጵያ በተፈጠረው የክብሩ ቤት ምክንያት፣ ከትዮጵያን ከቀ፣ በጅቡ በነኤ ወደ ፌረንሳይ ካገር ከንደሰደድ ተገደደ። በፌረንሳይ ካገር በኦበረባት ጊዜ፣ በርካታ ከስድሜ-ኤን የሚያስቡክት ኃደጃት ከሚገኙት በቅተዋኤ። በ1979 ከፌረንሳይ ካገር ወደ ኅሜራካ መሳተ፣ ከሆኑ በሞሽንግት ደሴ ካከባበ መሰረተ።

ከትምህርት በነበረው ነጩትና ጉዳትና ችግር በማሸነፍት ደስ ያሳደረበት ተመዝግቦ ባስመዘገበው ነስደናቂ ሠጠት ከካፈት ዓመታት ዘንድውን፡ የሚርከበ ከስነሳርሽጥ በሚገኝ፡ በነጩትና ሠጠት በኤሚስትሪ በቤ . ኤስ ዲግሪ ተመርቀ። የድህረ-ምረቃ የኤሚስትሪ ትምህርት ፡ በጆርጅታውን ዩኒቨርስቲ ጀምሮ ስያበቃ፡ በኋላ ወደ ዩኒቨርስቲ ኑጩ ቱክሳስ ካት ካርከንግተን ተዛወረ ፡ በኤሚስትሪ የሚስትሪይትና የደብዳቤ ትምህርት ካጠናቀቀ። በ1989 ቤተስደ (ቤተ-ሳይዳ) ማሪካንድ ከሚገኘው የኤን. ካይ. ት የባዮኤሚስትሪና የባዮሬዚክስ ማክክሬ ሠስሞ ስራ ጀመረ። ብ1997 ካሳየው ካክሪ የሥራ ሠጠት የሚያንጸባርቅ የቴንዩር ስድኬ ካግኝቶ፡ በሥራ ባጠናቀቀ ካደናቀቀ ያተረፈ ሲሆን ፡ ከስነ ስኬተ-ሰርጩት የኤን. ካይ. ኤስ ሠራተኛ ሆኖ በታታሪነት ሲሰራ ነበር።

በሐምሌ 1 ቀን፡ 2000 ፡ ደ/ር ኤፌሪም ነሐድ ባከቤት ከኤሌሳቤጥ ንጉሴ ጋር በቃኔ-ኪዳን ተክከኤ ትደር መስርተው በከግዚካብሄር ፎቃድ ሠንደ ኤጀንታውን ኤትን ብሞቅምት 21፡ 2001 ካትረፈዋል። ኤፌሪም ከኤጀ ከኤት በነበረው ፎቅርና፡ ያደርግከት በነበረው ከንግድካብ ከብዙ ካባቶች በካርካዶነት የሚሠሰድ ነው።

ኤፌሪም የነበረው የሰውነት ሞግብ ወደር ካኤነበረውም። በተማሪው ትምህርት ፡ በኤሚስትሪ፡ ብቻ ሳይወሰን፡ በሚሳደስነት ሆነ ብሞት፡የተር ሞያዎች ሞያም የነበረው የሰውነት ደረጃ ካስደናቀ ነበር።

ኤፌሪም ከስው ጋር በነበረው መግባባትና ፡ ከስው በነበረው ትህትና፡ የብዙዎችን ፎቅርና ካደናቀቀ ያተረፈ ሲሆን፡ ከንደ ኤጀ፡ ከንደ ባከቤት፡ ከንደ ካባት፡ ከንደ ሠንደም ይጠበቅበት የነበረውን ኃላፊነት ሁኔታ ሳያቋርጥ ያሞካ ፡ የሁኔታው ታማኝ ካገኘ፡ይካትን በጸጋ ተቀብኮ የሚኖር ደግ፡ ትሰግስተኛና ትሐት ስው ነበር።

ከዚህ ካኤ፤ በመካ ዓክም የተሰራጨው የኤርትራ ደደስፓራ ባጠቃካይ፡ በካሜራካ ከሚገኘው የኤርትራ ማህበረሰብ ደግሞ በተከይ፡ በደሃይ የኑንካይን ማህበረሰብ በክኤ ያበረከተው ወደር የክኤው ካገኘግኤት ከመቼም በሆነ የሚረሳ ካይሆንም። ኤፌሪም ከቆመካቸው ሰካሚዎች ሁኔታ ሳያመነታና ሳይታክት ከስነ ስቅዱ ግብ ደረሰ የመንገዱ ተሰሞሞ ነበረው። ይህ ተሰሞሞም ደግሞ በሠራቸው ሁኔታ ይንጸባርቅ ከንደነበረ የሚያቀት ሁኔታ የሚመሰክረከት ሐቅ ነው። በተጨማሪ ፡ ኤፌሪም ፎቅረፍ ከሚንሳት የነበረውን ፎቅር የሚያቀት ሲገኝ፡ ካንደት ፎቅረፍ ከሚንሳት፡ ይወስደው የነበረ ገዜና፡ ያደርገው የነበረው ኤዩ ሞንቃቁና ያሳየው የነበረው ትሰግስት የኤፌሪም ረጋ ያከ ኤዩ ጠባዩ የሚገኝ ግሪም ምሳኬ ነው።

ኤፌሪም የጠረታ ሰድሞው ሲደርስ ከሚሳካት ከነበረት ስቅዶች ካንደ፡ የወደፊት ሳይንተስቶትና የሐሳብ ካዋቂዎች መመከመያ የሚሆን ፡ የሐሳብና የሳይንስ ማዕከክ በኤርትራ ሠስሞ መመስረት ነበር። “ስው ያስባኤ፡ ከግዚካብሄር ይፈጽማኤ” ከንደክ፡ ይህ ህክመ በሰከተ-ሰረፍት ሐደር 11 ቀን 2013 ተረስቶ የሚቀር ሳይሆን ከወደፊት የሚሳካ ከንደሚሆን የሁኔታውን ምኞትና ጸኤት ነው።

የኤፌሪም ካባት ካቶ ተክከ ቡቁባዮሐንስ ብ1995 ያረፈ በሆንም፡ ኤፌሪም ፡ ከናትን ሠይዘሮ ይሕደጋ፡ ባከቤት ሠይዘሮ ኤሌሳቤጥ፡ ካንደ ኤጀ ኤትን፡ ከንደዚሁም ካፈት ከሆቶች ፣ ጸሐይ ፡ ካኤማዝ፡ ማዕከና ገብርኤክ፡ ሠንደሞች፡ ሳመኤኤ የናስና ቴድሮስ ፡ ከንደዚሁም በርካታ የቅርብና የረቅ ዘመዶችና ንደኞች በዚች ቀን ከሸኙት ተሰጠዋል።

ኤፌሪም ፡ ከደሃይ የኤርትራ የዓክም ዓቀፍ ህብረተሰብ ከ20 ዓመታት ሳይታክትና ሳያቋርጥ ያደረገው ወደር የከሸ ካገኘግኤት ከሚከተኩት ከባድ ኃላፊነት ትቷል፡ ሆኖም ግን ራሶዩ ከዘከላክም ይኖራል።

ሰካም ሰረፍት ሠድ ኤፌሪም። ጌታ ብገነት ይቀበኤህ። ሐደር 19 ቀን 2013

ምስጋና ካብ ርሑቅን ቀረባን መጸክኩም፡ ናይ’ዚ መረር ሓዘና ተካፊኤት ኩይንኩም፡ ንዝገበርኩምኤና ምጽንናሰን ፡ ንዘርካኩምና ሓኤዮትን ክኩ ካብ ኤቢ ክናመስገና ፡ ሕሰም ካይቲርከቡ ንብኤ።